

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หน่วยวิเคราะห์

หน่วยวิเคราะห์ที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่นำมาศึกษาเป็นประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 510 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านช่องแสมสาร หมู่ที่ 2 บ้านหนองน้ำเค็ม หมู่ที่ 3 บ้านหัวแหลม และหมู่ที่ 4 บ้านหนองกระเจิง

2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane) และให้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling Error) 5% ภายใต้อัตราความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร (510 คน)

e = ค่าความคลาดเคลื่อน (0.05)

$$\text{แทนค่าสูตร } n = \frac{510}{1 + 510 (.05)^2}$$

$$\text{จำนวนตัวอย่าง} = 224$$

เพราะฉะนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ คือ 224 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำไว้ที่ 224 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ตามสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนสาร ซึ่งประกอบด้วย 4 หมู่บ้าน โดยแต่ละหมู่บ้านจะคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวน ผู้สูงอายุ

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านช่องแสนสาร	122	53
หมู่ที่ 2 บ้านหนองน้ำเค็ม	137	60
หมู่ที่ 3 บ้านหัวแหลม	115	52
หมู่ที่ 4 บ้านหนองกระเจง	136	59
รวม	510	224

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้ในการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การสุ่มอย่างง่ายเป็นวิธีที่ประชากรแต่ละหน่วยมีโอกาสดูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กัน ประชากรจะต้องกำหนดเฉพาะลงไปว่าเป็นกลุ่มใด

เครื่องมือวิจัย

1. โครงสร้างคำถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ แบ่งระดับการประเมินค่า 4 อันดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ไม่ต้องการ โดยให้คะแนนตั้งแต่ 4 คะแนน สำหรับเมื่อตอบว่า “มาก” ได้ 3 คะแนน สำหรับตอบว่า “ปานกลาง” ได้ 2 คะแนนเมื่อตอบว่า “น้อย” และ ได้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า “ไม่ต้องการ”

ส่วนที่ 4 เป็นการเสนอแนะของผู้สูงอายุ โดยใช้คำถามปลายเปิด

2. การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือวิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการออกแบบโดยมีกระบวนการดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในด้านความสอดคล้องของข้อคำถามกับปัญหาการวิจัย สมมติฐานการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย

2.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) หรือเรียกว่า ค่า IOC และคัดเลือกข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง หรือมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จากสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นว่างัดได้ตรง

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. ดร.ประจักษ์ น้าประสานไทย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวัต แสงสุริยงค์

2.4 ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ (Cronbach) ผลการทดสอบจากผู้ตอบแบบสอบถาม 20 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรง และความน่าเชื่อถือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การ แจกและสัมภาษณ์จากแบบสอบถาม
2. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 รวมระยะเวลา 30 วัน

วิเคราะห์ข้อมูล

1. ตัวแปรในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้
 - 1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)
 - 1.1.1 เพศ
 - 1.1.2 อายุ
 - 1.1.3 ระดับการศึกษา
 - 1.1.4 อาชีพ
 - 1.1.5 รายได้
 - 1.1.6 สถานภาพสมรส
 - 1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)
 - 1.2.1 ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ
 - 1.2.2 ความพึงพอใจสวัสดิการที่ได้รับของผู้สูงอายุ
 - 1.3 ตัวแปรคุม (Control Variables)
 - 1.3.1 ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร
 - 1.3.2 ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร
2. การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติโดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากดำเนินการแจกแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสมสาร ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
 - 2.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
 - 2.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
 - 2.4 ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

3. การแปลผลข้อมูล มีเกณฑ์การแปลคะแนนจากการวัดตัวแปร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.26 - 4.00 ความต้องการมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.25 ความต้องการมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.76 - 2.50 ความต้องการน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.75 ความต้องการน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐาน โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)

4.2 วิเคราะห์ ความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุและความพึงพอใจสวัสดิการที่ได้รับอยู่ด้วยค่าร้อยละ/ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบกันระหว่างความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุและความพึงพอใจในสวัสดิการที่ได้รับอยู่ของผู้สูงอายุโดยเปรียบเทียบจากค่าร้อยละ/ ค่าเฉลี่ย/ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย